

Beretta Mod. 1938

Moschetto Automatico Beretta Mod. 1938

W drugiej połowie Zakłady Beretty rozpoczęły prace nad rodziną najbardziej znanych włoskich pistoletów maszynowych, używanych przez włoską armię podczas trwania II Wojny Światowej. Moschetto Automatico Beretta Mod. 1938 posiadał długie drewniane łożę, lufę w perforowanej osłonie w kompensatorem wylotowym, celownik krzywiznowy, a także bezpiecznik dźwigniowy, z boku komory zamkowej. Charakterystycznym elementem były dwa oddzielne spusty, co miało pozwolić na uniknięcie zastosowania przełącznika rodzaju ognia i napinacz zamka nieruchomy przy strzelaniu. Naboje do komory zamkowej były podawane z dwurzędowego magazynka pudełkowego o pojemności 10, 20, 30 i 40 nabojów. Już po przyjęciu do uzbrojenia wojska włoskiego w styczniu 1938 roku, w lipcu doszło do pewnej zmiany w konstrukcji: okno wyrzutowe, dotychczas umieszczone pionowo do góry, lekko przesunięte w prawo, a oznaczenie tak zmodyfikowanego pistoletu maszynowego oznaczono jako Moschetto Automatico Beretta Mod. 1938A.

Żołnierze Włoscy obsługujący własnej produkcji pistolety maszynowe Beretta Mod. 1938

Moschetto Automatico Beretta Mod. 1938A występował w dwóch podstawowych odmianach. Wczesne odmiany posiadały podłużne otwory wentylacyjne w osłonie lufy, kompensator z dwoma dużymi podłużnymi oknami i zaczepy do mocowania jedyne w swoim rodzaju odpinanego bagnetu, ze składaną głównią nożową. Zasadniczy model pistoletu maszynowego, którego produkcja ruszyła na początku 1940 roku, posiadał ułatwiony proces technologiczny do produkcji seryjnej – mniejsze i okrągłe otwory (nie podłużne), cztery poprzeczne szczeliny wylotowego kompensatora i zwykły pozbawiony jest zaczepu na bagnet (widać, że nie była to tylko domena Japończyków). Pojawiła się za to dźwignia blokująca spust magazynowy, służący jako zamiastka przełącznik rodzaju ognia. Pistolety maszynowe Moschetto Automatico Beretta Mod. 1938A od samego początku cieszył się nawet sporym zainteresowaniem, a w kilku krajach był jeszcze używany pod koniec lat 50. XX wieku.

W roku 1941 roku Marengoni zaprojektował zupełnie nowy pistolet maszynowy, oznaczony jako Beretta Mod. 1. Sama konstrukcja była bardzo dalekim rozwinięciem Moschetto Automatico Beretta Mod. 1938A – przejmowała wiele rozwiązań, ale znacząco uproszczonych. Część była wzorowana na niemieckim pistolecie maszynowym MP 40. Posiadała ona uchwyt pistoletowy oraz składaną prętową kolbę, chowaną pod bronią. Sam pistolet maszynowy miał stanowić uzbrojenie włoskich załóg jednostek

pancernych i włoskich spadochroniarzy, ale ostatecznie nowy model pistoletu maszynowego nie trafił do produkcji. Jednak konstrukcja Beretta Mod. 1 wprowadziła kilka ciekawych rozwiązań, które wyznaczyły dalszy kierunek rozwoju włoskich pistoletów maszynowych – krótsza lufa, nie posiadająca blaszanej osłony, czy zastosowanie celownika przerzutowego.

Dwaj grenadierzy niemieccy w zaroślach i bagnach na froncie pod Nettuno – Anzio. Żołnierz z lewej ma na ramieniu zawieszony pistolet maszynowy Beretta M1938

Niektóre z wprowadzonych rozwiązań technicznych wprowadzonych w Beretta Mod. 1, zostały wprowadzone w nowym modelu pistoletu maszynowego Beretta Mod. 1938/42 (38/42), który został skonstruowany jako uproszczona wersja Moschetto Automatico Beretta Mod. 1938A. Komora zamkowa była wykonana z blaszanej wytłoczki, a nie z rury bez szwu, zamek posiadał stałą iglicę, zamiast wcześniej przerzutowej, lufę skrócono, podobnie jak drewniane łożo. Zniknęła też blaszana osłona dla lufy. Sama lufa też uległa zmianie – była nieco masywniejsza i żebrowana, z wyciętym na jej wylocie kompensatorem, z dwiema poprzecznymi szczelinami. Wkrótce pod naciskiem III Rzeszy, te technologie zaczęto jeszcze bardziej upraszczać, co spowodowało powstanie tzw. przejściowego pistoletu maszynowego, oznaczonego jako Beretta Mod. 38/43, posiadającego gładką lufę oraz następnie Beretta Mod. 38/44, posiadający sprężynę powrotną dużej średnicy i nie posiadając dotychczasowej osłony – w parze z zamkiem, w kształcie, bardziej podobnym jednak do brytyjskiego

Stena, niż Berett. Jednak ten model do produkcji wszedł dopiero po zakończeniu działań wojennych.

Opis konstrukcji: Moschetto Automatico Beretta Mod. 1938A

Niemieccy spadochroniarze z 1. Dywizji Strzelców Spadochronowych oraz włoscy spadochroniarze z dywizji "Folgore" na froncie pod Nettuno – Anzio. U włoskiego spadochroniarza widoczny na plecach pistolet maszynowy Beretta M1938

Pistolet maszynowy Moschetto Automatico Beretta Mod. 1938A był indywidualną bronią samoczynno-samopowtarzalną. Zasada działania była oparta o odrzut swobodny zamka. Strzelanie odbywało się z zamka otwartego seriami lub ogniem pojedynczym. Mechanizm spustowy z dwoma językami spustowymi. Zasilanie magazynkowe, magazynki skierowane pionowo w dół. Początkowo były stosowane magazynki dwurzędowe o pojemności 10, 20 lub 40 naboí, później stosowano już tylko 20 i 40 naboíowe. Lufa broni w osłonie metalowej, której końcowy fragment (u wylotu lufy), tworzy kompensator – osłabiacz odrzutu i podrzutu broni. Przyrządy celownicze składały się z muszki oraz nastawnego celownika krzywkowego, o nastawach między 100, a 500 metrów.

Czechy, Hrabyne – Národní památník II. světové války

Dane taktyczno-techniczne: Moschetto Automatico Beretta Mod. 1938A

Państwo: Królestwo Włoch

Projektant broni: Tullio Marengoni

Producent broni: Fabbrica d'Armi Pietro Beretta

Rodzaj broni: pistolet maszynowych

Powstanie prototypu: 1937 rok

Produkcja: lata 1938-1942

Kaliber lufy: 9 mm

Zastosowany nabój: 9 x 19 Parabellum

Zasilanie broni: magazynki pudełkowe, dwurzędowe o pojemności 10, 20, 30 i 40 naboí

Długość konstrukcji: 946 mm

Długość lufy: 315 mm

Masa załadowanej broni z 40 naboíowym magazynkiem: 4,97 kg, bez magazynka 4,2 kg

Prędkość początkowa wystrzelonego pocisku: 420 m/s

Szybkostrzelność teoretyczna broni: ok. 600 strz./min.

Szybkostrzelność praktyczna: ok. 150-200 strz./min.

Zasięg skuteczny: do 200 metrów

Autor: Dawid Kałka

Bibliografia

1. Karabiny karabinki i pistolety maszynowe Encyklopedia długiej broni wojskowej XX wieku – Żuk Aleksandr B.
2. Witold Głębowicz, Roman Matuszewski, Tomasz Nowakowski: Indywidualna broń strzelecka II wojny światowej, Warszawa 2010
3. Polskie Narodowe Archiwum Cyfrowe